

170412

วรัญญา กิจคุณาเสถียร : การศึกษาเปรียบเทียบลักษณะพยาธิสภาพของตับในผู้ป่วยตับอักเสบเรื้อรังจากเชื้อไวรัสบีที่มีระดับเอนไซม์ เอแอลที เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยและเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ (HISTOLOGIC ACTIVITY INDEX IN CHRONIC HEPATITIS B PATIENTS, COMPARISON BETWEEN PATIENTS WITH MILD ELEVATION OF SERUM ALT AND ALT VALUES OVER 2 TIMES THE UPPER LIMIT OF NORMAL) อ. ที่ปรึกษา : อ. นพ. ปิยะวัฒน์ โกมลมิศร์, อ. ที่ปรึกษา
รวม : รศ. นพ. พิสิฐ ตั้งกิจวานิชย์ ; 77 หน้า .ISBN 974-17-7121-5.

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะพยาธิสภาพของตับในผู้ป่วยตับอักเสบเรื้อรังจากเชื้อไวรัสบีที่มีระดับเอนไซม์เอแอลที เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยและเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ และศึกษาหาปัจจัยที่สัมพันธ์กับความรุนแรงของพยาธิสภาพของตับ

ระเบียบการวิจัย : ทำการศึกษาในผู้ป่วยตับอักเสบเรื้อรังจากเชื้อไวรัสบีที่มารับการตรวจที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยแบ่งผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่มตามระดับเอนไซม์เอแอลที คือกลุ่มที่ระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้น 1-2 เท่าและเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ ตรวจพยาธิสภาพของตับ โดยอ่านผลในระบบ Knodell histologic activity index (HAI score) เปรียบเทียบลักษณะพยาธิสภาพของตับในผู้ป่วยทั้ง 2 กลุ่มและประเมินว่ามีปัจจัยใดบ้างที่สัมพันธ์กับความรุนแรงของพยาธิสภาพของตับ

ผลการวิจัย : ผู้ป่วยทั้งหมด 104 คน แบ่งเป็นกลุ่มที่มีระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้น 1-2 เท่าของค่าปกติ 35 คน และกลุ่มที่ระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ 69 คน ค่าเฉลี่ยของระดับเอนไซม์เอแอลทีเท่ากับ 1.5 และ 4.5 เท่าของค่าปกติตามลำดับ จากการศึกษาพบว่าในกลุ่มที่มีระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้น 1-2 เท่าของค่าปกติมีค่าเฉลี่ยของ necroinflammatory score เท่ากับ 4.26(±2.17) และ fibrotic score เท่ากับ 1.71(±1.38) เทียบกับ 4.58(±2.26) และ 1.51(±1.16) ในกลุ่มที่มีระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ ซึ่งพบว่าไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และไม่พบว่ามีปัจจัยใดที่สัมพันธ์กับความรุนแรงของ necroinflammation แต่พบว่าในกลุ่มที่พบ fibrosis ในระดับปานกลางถึงรุนแรง มีระดับ Alpha-fetoprotein ในเลือดสูงกว่ากลุ่มที่ไม่พบหรือพบ fibrosis เพียงเล็กน้อย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป : ไม่พบความแตกต่างของลักษณะพยาธิสภาพของตับในผู้ป่วยที่มีระดับเอนไซม์เอแอลทีเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยและเพิ่มขึ้นมากกว่า 2 เท่าของค่าปกติ ดังนั้นการพิจารณาระดับเอนไซม์เอแอลทีเพียงอย่างเดียวไม่สามารถใช้ทำนายความรุนแรงของพยาธิสภาพของตับได้ และไม่พบว่ามีปัจจัยใดที่สัมพันธ์กับความรุนแรงของ necroinflammation แต่พบว่าระดับ Alpha-fetoprotein ในเลือดสัมพันธ์กับการพบ fibrosis ในระดับปานกลางถึงรุนแรง

170412

4674826030 : MAJOR MEDICINE (GASTROENTEROLOGY)

KEYWORD : CHRONIC HEPATITIS B / HISTOLOGIC ACTIVITY INDEX SCORE

WARANYA KIJKUNASATHIAN : HISTOLOGIC ACTIVITY INDEX IN CHRONIC HEPATITIS B PATIENTS, COMPARISON BETWEEN PATIENTS WITH MILD ELEVATION OF SERUM ALT AND ALT VALUES OVER 2 TIMES THE UPPER LIMIT OF NORMAL : THESIS ADVISOR : PIYAWAT KOMOLMIT, M.D., THESIS CO-ADVISOR : ASSOC. PROF. PISIT TANGKIJVANICH. 77 pp. ISBN 947-17-7121-5.

Background : Several practice guidelines have been proposed to assist physicians in management of chronic hepatitis B patients. Most of them recommend that liver biopsy and treatment should be performed in patients with ALT levels $> 2x$ ULN. However, such management in patients with ALT levels of 1-2x ULN is still controversial.

Materials and Method : Liver biochemistry and liver histology of chronic hepatitis B patients were assessed to characterize the histologic features of the chronic hepatitis B patients with elevated ALT levels of 1-2x ULN and levels $> 2x$ ULN according to the Knodell histologic activity index and to determine whether there were any other predictors for hepatic necroinflammatory activity and fibrosis.

Results : Of 104 patients, 35 patients had ALT levels of 1-2x ULN (mean ALT 1.5x ULN). 69 patients had ALT levels $> 2x$ ULN (mean ALT 4.4x ULN). Mean necroinflammatory scores and fibrotic scores in the first group were $4.26(\pm 2.17)$ and $1.71(\pm 1.38)$, respectively and the latter group were $4.58(\pm 2.26)$ and $1.51(\pm 1.16)$, respectively. 14 patients (40.0%) and 13 patients (38.2%) in the first group had necroinflammatory scores > 3 and fibrotic scores ≥ 3 , respectively. There were no statistically significant associations among age, sex and all biochemical parameters for the prediction of necroinflammatory activity. Alpha-fetoprotein levels was the only independent predictor of moderate to severe fibrosis (odd ratio 1.179, 95%CI 1.035 – 1.342, $p=0.013$).

Summary : There was no difference in liver histology between patients with ALT levels of 1-2x ULN and levels $> 2x$ ULN and no statistically significant associations among characteristic of patients and biochemistry to predict necroinflammatory activity. Alpha-fetoprotein levels was the only independent predictor of moderate to severe fibrosis.

Conclusion : ALT levels alone can not be used to predict necroinflammatory and fibrotic indices in chronic hepatitis B patients